

Nettverk styrker selvtilliten



FOTO: PER LANGEVI, SANDEFJORDS BLAD

Kvinner kan: Hiam Alchirout, Pournima Patil og Nafia Pelin Aydede Unal deltok på KvinnerKan-kurs i Sandefjord. De er ikke i tvil om at nettverksbygginga som Norsk Folkehjelp og Fagforbundet driver får fram det beste av ressursene i kvinner uavhengig av hvor de kommer fra.

Side 3

Ny yrkesgruppe

Fagforbundet Kristiansand har vervet dyrepleiere. Les om Merethe Andresen som fikk god hjelp av Fagforbundet i en oppsigelses-sak. Det er viktig å være fagorganisert.

Side 2

ILL.FOTO: PER FLAKSTAD, FAGBLADET

Seier for hjelpepleierne

En dom i Arbeidsretten slår fast at hjelpepleiere som er ledere skal ha høyere lønn enn ansatte de har lederansvar for.

Side 6

ILL.FOTO: JAN LILLEHAMRE

Sykefravær på dagsorden

På sykefraværskonferansen i Bergen sa Thor Wilthil fra Fagforbundet Øygarden at nærværet øker når folk føler seg verdsatt på jobb.

Side 4–5

FOTO: ANDERS HAMRE SVEEN

NYHET

Vern om verneomboda

Det er mange aktørar som driv med HMS-opplæring, og ikkje alle er like seriøse. LO og mange andre etterlyser ei opprydding frå myndigheitene si side.

– Vi vil at heile organisasjonen skal ta inn over seg at vi ikkje berre har to typar tillitsvalde, men tre, sa AU-medlem i Fagforbundet, Stein Guldbrandsen, under ein landsdekkande konferanse om den organiserte arbeidsmiljøaktiviteten i Fagforbundet i oktober 2009.

LO vil ha forskrift

15. april 2010 stod Arbeidsmiljøsenderet bak dagskonferansen «Søkelys på HMS-opplæringa i Noreg». Konferansen såg på alle sider ved opplæringa i helse, miljø og tryggleik på arbeidsplassane. I Hovudavtalens Tilleggsavtale III stadfestar LO og NHO at arbeidstakarrepresentantar i arbeidsmiljøutval og verneombod skal ha HMS-opplæring. Dette vart avtalt mellom LO og Norsk Arbeidsgiverforening (noverande NHO) i 1975. På dagskonferansen til Arbeidsmiljøsenderet sa LO-sekretær Trine Lise Sundnes at LO vil ha ei forskrift med krav til HMS-opplæringa for arbeidsgjevarane. Direktør i Arbeidstilsynet, Ingrid Finboe Svendsen, og seniorrådgjevar ved Arbeidsmiljøsenderet, Nina C. Berg, er samd i at krava til denne opplæringa bør stadfestast i ei forskrift. Berg meiner at rettleiinga til § 3-5 i arbeidsmiljølova ikkje er konkret nok.

– Det bør vere dei same krava til opplæringa av arbeidsgjevarar og deira representantar som til opplæringa av resten av medlemmane i arbeidsmiljøutvalet, sa Nina C. Berg og la til at det bør



vurderast å innføre ei ordning for godkjenning av opplæringsaktørane i HMS.

Verneombod er eit verv

I Klassekampen stod det 12. mars ein artikkel om at firmaet HMStips sel ei teneste dei kallar for «eksternt verneombod». Tenesta kostar 15 000 kroner. Paul Norberg i Arbeidsmiljøsenderet meiner at tilbodet er ulovleg.

– Arbeidstilsynet korkje vil eller kan nekta nokon å tilby konsulenttenester. Men eg vil understrekja at ingen konsu-

lenttenester kan erstatta verneombodet, sa Ingrid Finboe Svendsen. I Arbeidstilsynets fagblad, Arbeidervern, nr. 1/2010 står det at NHO og LO er samde om at verneombodet skal veljast blant dei tilsette.

Arbeidsparti-politikaren Thorbjørn Berntsen seier til Arbeidervern at ideen med «eksterne verneombod» er ei krigserklæring mot verdiane lovmakarane la til grunn då arbeidsmiljølova så dagens ljøs i 1977. LO-sekretær Trine Lise Sundnes støtter dette, og slår fast at verneombod skal veljast av og blant dei tilsette.

Opprydding: LO-sekretær Trine Lise Sundnes slo fast at LO vil ha ei forskrift med krav til HMS-opplæringa for arbeidsgjevarane.

FOTO: ANDERS HAMRE SVEEN

– Det er klart at såkalla eksterne verneombod ikkje kan erstatte dei valde verneomboda, seier Petter Wildhagen, avdelingsleiar i opplæring ved Arbeidsmiljøsenderet, til Oss tillitsvalgte.

HMS-opplæring

Arbeidstilsynet krev at verneombod og arbeidsmiljøutval går igjennom ei 40 timer lang opplæring i HMS. LO og AOF meiner at mangelen på konkrete krav har ført til ei oppblomstring av useriøse selskap som leiarar dokumentasjon på opplæring i HMS gjennom korte nettbaserte kurs. Smart HMS er eit slikt selskap i følge ein artikkel i LO-Aktuelt. I fjor kunne nettavisa til DN.no, melde at Smart HMS varsla rettslege skritt mot AOF, DN.no og Arbeidstilsynet. AOF skulle stemnast for å ha kalla verksemda til Smart HMS for «rein svindel» og DN.no for å ha gjengjeve «ærekrenkende påstander.» Trugsmåla vart aldri realiserte, sjølv om verken AOF eller DN.no trakk opplysingane attende.

– Det er synd at det ikkje vart noko sak, seier Torgrim Kokaas.

Nina C. Berg trur at om det hadde vorte stilt krav om ein prosessorientert og inkluderande pedagogikk i grunnopplæringa i HMS så hadde vi vorte kvitt mange av dei useriøse kurstilbydarane.

ANDERS HAMRE SVEEN

Dyrepleier og fagorganisert

Fagforbundet Kristiansand organiserer mange dyrepleiere. Merethe Andresen meldte seg inn i november 2009. Det er hun glad for i dag.

I 2008 signerte Landbrukets Arbeidsgiverforening (LA) en intensjonsavtale med Fagforbundet om dyrepleierne.

Dyrepleier er en verna yrkestittel som krever autorisasjon. Fagforbundet deltar i arbeidet med å entydig fastslå oppgaver og ansvar en dyrepleier skal ha. Fagforbundet krever også tariffavtale for dyrepleierne.

– Dyreklinikkbransjen har vært lite regulert over lengre tid. Vi må heve lønna og få på plass felles retningslinjer, sier Anne Winge, som er tillitsvalgt ved Kristiansand Dyreklinikk.

Usaklig oppsigelse

Merethe Andresen meldte seg inn i Fagforbundet i november 2009.

Som ferdig utdanna dyrepleier ble hun midlertidig ansatt ved Kristiansand Dyreklinikk. Hun fikk etter hvert et varsel om permisjon, som arbeidsgiver seier senere trakk, etter at Fagforbundets kompetansesenter i Stavanger hadde engasjert seg i saken. Ikke lenge etter fikk hun oppsigelse.

– Eieren av dyreklinikken skyldte på økonomi, men tok samtidig imot nye

studenter og ansatte en ny veterinær, forteller Andresen.

Bernth Harry Eliassen, rådgiver ved Kompetansesenteret i Stavanger, mente at oppsigelsen var usaklig, og etter press fra Fagforbundet har Merethe Andresen fått full lønn uten arbeidsplikt ut den avtalte tida, samt en økonomisk oppreisning.

– Jeg får den lønna jeg har rett på og i tillegg erstatning for tort og svis.

– Det var lurt å ikke godta oppsigelsen, sier en fornøyd Merethe Andresen, og det er lurt å være fagorganisert.

Ut og verv

Lederen av Fagforbundet Kristiansand, Gudrun Lundal, og lederen av Seksjon samferdsel og teknisk (SST) i Fagforbundet Kristiansand, Susanne Flakke Johannesen, er glade for at de har fått dyrepleiere som medlemmer.

– Fagforeningene lokalt bør besøke dyreklinikkene. Jo flere fagorganiserte dyrepleiere, jo sterkere står Fagforbundet i forhandlingene med LA, sier Bernth Harry Eliassen. Nettsida Dyreklinikk.no lister opp rundt 350 dyreklinikker.



Samhold: Dyrepleirne trenger en møteplass og et fagforbund. Her på fagforeningskontoret i Kristiansand: fv: Sunniva Jørgensen, Tordis Alice Olsen, Merethe Andresen, Renate Toverød Olsen, Gudrun Lundal og Susanne Flakke Johannessen.

FOTO: ANDERS HAMRE SVEEN

Utdanninga

Ifølge Anne Winge er det mangel på ferdig utdanna dyrepleiere som kan ta imot studenter i praksisperioden.

– Jeg misliker at dagens system lar veterinærer lære opp dyrepleiere. Dette er to forskjellige fag. Dyrepleiere skal for eksempel ha en mer omfattende opplæring i anestesi og forbereding av dyrepasientene før operasjon, forteller Winge. Flere nordmenn går på det danske dyrepleierstudiet på videregående nivå, ved Hansenberg i Kolding. Hansenberg godkjenner også praksisplasser i Norge, men stiller ingen krav til lønn under praksis for sine elever.

– Den danske skolen har ikke vært på praksisbesøk i Norge før i år, forteller Turid Hegerstrøm, rådgiver for dyrepleierstudiet ved Norges Veterinærhøgskole (NVH).

Tordis Alice Olsen har fullført dyrepleierstudiet ved NVH. Hun hadde praksisen på Kristiansand Dyreklinikk. Olsen fikk ikke betalt for praksisen. Men hun fikk betalt når hun tok ekstarvakter utover den avtalte praksisen.

ANDERS HAMRE SVEEN

KvinnerKan i Vestfold

Å synliggjøre muligheter og rettigheter og motivere kvinner til å tørre er den største utfordringa på KvinnerKan-kurs.

Motivasjonen var det ingenting i veien med da Fagforbundet, LO, Norsk Folkehjelp og Vestfold Innvandrerråd hadde første del av kurset for innvandrerkvinner i Sandefjord, i Breili barnehage rett før påske.

– Kurset er en start på en lang prosess med å bygge solide lokale nettverk, forteller kurslederne Pournima Patil og Britt Hildeng.

Aktiv og likeverdig

Deltakerne på KvinnerKan er voksne kvinner med minoritetsbakgrunn som ønsker å gjøre noe med sine og andre innvandrerkvinner livssituasjon gjennom mer aktiv deltakelse i arbeids-, organisasjons- og samfunnsliv. Kurset gir innføring i blant annet rettigheter og plikter i arbeidslivet, likestillingspolitikk, tale- og debatteknikk, kommunikasjon og konfliktløsning, hersketeknikker, forhandlingsteknikker, språk som makt og organisering av kampanjer og politiske initiativer. De lokale kursa er todelte og kvinnene som møttes i mars skal ta siste bolk i juni.

– Vi har god erfaring med å jobbe på denne måten, sier Hiam Alchirout i Vestfold Innvandrerråd. Hun forteller at etter kurset i Larvik har kvinnene opprettet kontakten seg i mellom. De møtes jevnlig til matlaging.

Språket viktig

Mange av kvinnene er opptatt av hvor viktig språk er.

– Det norske språket er nøkkelen til



Kvinner som vil: Hiam Alchirout, Pelin Unal, Eva Granholt, Alexandra Jageland, Tran Thi Kim Oanh, Mette Clifton, Pournima Patil, Britt Hildeng og Hang Hoang både kan og vil bruke sin kompetanse og ta ansvar.

FOTO: RANDI TEVIK

bedre selvtillit og økte muligheter både privat og i jobbsammenheng, sier tyrkiske Nafia Pelin Aydede Unal. Hun gleder seg over å møte andre innvandrerkvinner som ønsker å utvikle seg og bidra aktivt i samfunnet. Kvinnene kommer fra ulike land, fra ulike kulturer og har ulik religiøs bakgrunn. Det de har felles er ønsket om å bli selvstendige og løse problematiske hverdagssituasjoner.

God på mangfold

Fagforbundet Vestfold holder på med et samarbeidsprosjekt med Vestfold Innvandrerråd i perioden 2009–2011. Dette samarbeidet omhandler mangfold, integreringsarbeid og alliansebygging. Før stortingsvalget i 2009 gjennomførte de kampanjen «Du må bruke stemmen for å bli hørt!». Kampanjen ble kjørt på flere språk og rettet mot «førstegangsveligere»

– ungdom og minoriteter. Andre tema som er på dagsorden er problematikken rundt tvangsekteskap samt skoloring i organisasjonsutvikling og demokratiske prosesser for innvandrerforeninger.

– KvinnerKan-kursene som er holdt i Horten og Larvik er utvilsomt noen av de mest vellykka, sier hovedtillitsvalgt Mette Clifton, og hun blir støtta på det av Hiam Alchirout.

– Kvinnene er sentrale for hvordan innvandrerfamilier skal ha det, understreker Pournima Patil, Ap-representant i bystyret i Sandefjord. Hun håper derfor at kurset gir mot til å ta ordet på foreldremøter og møter i borettslaget, til å delta aktivt i organisasjons- og foreningsliv og til å ha innflytelse på samfunnsutviklinga.

RANDI TEVIK

Blir tradisjon

Fagforbundsuka har etter kun to år blitt et begrep. Nå er det tid for å gjøre den til en tradisjon.

Fagforbundet arrangerte Fagforbundsukene første gang i november 2008. Kreativiteten var stor og resultatene kom både i form av medlemsøkning og et løft for de lokale fagforeningene. Nå er det på tide å planlegge nye tiltak og «hyss». Synlig og stolt er også årets motto.

Fagforbundsukene 2010 gjennomføres i uke 35 og/eller 36; Det vil si i tidsrommet 30. august til 12. september.

Det er de lokale fagforeningene som

bestemmer om begge ukene skal fylles med aktivitet, eller om de velger bare en.

Tipshefte

Årets versjon av Tipshefte Fagforbundsuka 2010 trykkes og sendes til alle fagforeninger og fylker. Tipsheftet gir gode råd og eksempler på aktiviteter som har vært gjennomført tidligere. Det er tips som vi vet fungerer godt.

Materiell og gaver

Tipsheftet har også en oversikt over materiell som finnes – og veiledning om hvor enda mer informasjon kan hentes. Materiell, rollop, småartikler og annet som skal sendes fra Fagforbundet sentralt må bestilles i god tid. Bestillingene må være hos postavdelinga til Fagforbundet seinest 23. juli.

– Det er supert om dere kan bestemme dere i god i tid for hva dere vil satse på og bestille det dere trenger så tidlig som mulig, hilser de ansatte på posten. Det er et stort apparat som settes i sving når over 310 000 medlemmer skal røre på seg, og mange forsendelser som skal pakkes. Fylker og fagforeninger som har spørsmål eller trenger å luften ideer med Fagforbundet sentralt kan sende en e-post til ina.smith-meyer@fagforbundet.no

KARI-SOFIE JENSSEN



Mot privatisering av barnehager

Fagforbundet gir ut en ny håndbok til hjelp mot privatisering av barnehager.

Problemstillinga er aktuell fordi en rekke kommuner vurderer privatisering som en innsparingsmulighet.

Heftet viser at det er mindre å spare på en slik privatisering enn mange later til å tro.

– Vi er ikke mot private barnehager. Det er likevel ikke en fordel verken for barna, kommunene eller de ansatte at en høy andel av barnehagene havner på private hender, sier leder for Seksjon kirke, kultur og fritid, Mette Henriksen Aas, som misliker at en del private eiere tar ut store summer i utbytte fra selskapene sine.

Nevn det viktigste den rød-grønne regjeringa kan gjøre for å lette valgkampen fram til kommunevalget i 2011



Roger Mogseth,
Fagforbundet
Ingeniørvesenets
arbeiderforening

– Lovfeste retten til heltid og reint drikkevann. Ta tilbake politisk styring over helseforetakene og styrke kollektivtransporten, inkludert jernbanesatsing.



Ingri Bjørnevik,
Fagforbundet
Nordre Aker

Regjeringa må vise at de tar ansvaret for den velferden vi trenger i landet vårt uavhengig av hvor vi bor. Politisk kontroll over sykehusene er også viktig.



Ingvild Bø Moberg,
Fagforbundet
Akershus

Mer penger til kommunene for å innfri løfte om flere sykehjemsplasser og fortsatt full barnehagedekning. I tillegg må politikerne gripe inn og ta styring i sykehusa. Nedlagte lokalsykehus er ingen god resept for valgseier.



Eirik Rødsand,
Fagforbundet
Øksnes

Løfter som gis må være troverdige og kunne gjennomføres. Skal samhandlingsreformen lykkes må det følge penger med slik at den ikke belaster en ellers dårlig kommuneøkonomi.



NYHET

Oppfølging – en god resept

Kommunalminister Liv Signe Navarsete sendte video-hilsen til sykefraværskonferansen i Bergen.
– Tett oppfølging av den sykemeldte er viktig, sa hun.

Kvalitetskommuneprogrammet arrangerer fem regionale konferanser om sykefravær denne våren. I Bergen samlet tillitsvalgte, verneombud, lokalpolitikere, kommuneledelse og andre interesserte seg den 14. april. Målet var å dele erfaringer fra tre års målretta arbeid med å redusere sykefraværet.

Omfattende satsing

Prosjektleder i Kvalitetskommuneprogrammets sekretariat, Bjørn Pettersen minna konferansedeltakerne om at programmet er en satsing i arbeidet med å realisere kommunalministerens visjon om et levende demokrati og en god arbeidsplass med ansatte som leverer tjenester av høy kvalitet. Videre er det et særskilt mål å redusere sykefraværet.

– Vi trenger et arbeidstilsyn som straffer arbeidsgivere som ikke følger opp, sa Gisle Roksund, leder av Norsk for- ening for allmennmedisin.

Rådgiver i Omstillingsenheten i Fagforbundet, Dag Christiansen, understreka at det å gi de ansatte økt innflytelse over egen arbeidshverdag vil øke nær- været.

Tillitsprosjektet i Mandal

I Mandal kommune er sykefraværet re- dusert fra 9,5 til 5,8 prosent på fem år, gjennom det såkalte Tillitsprosjektet. Et av tiltakene i Mandal er 365 dager med

egenmelding i året. Alle ansatte kan log- ge seg inn på kommunens system og skrive egenmelding hjemmefra elektro- nisk. Nærmeste leder får da en e-post om sykemeldinga. Etter tre dager blir det au- tomatisk sendt en e-post til lederen som minner om at den sykemeldte ansatte skal ha oppfølging. Dersom denne e-pos- ten ikke besvares innen tre dager, går den automatisk videre til lederen over, og deretter til personalavdelinga. Leder- ne er pålagt å ha samtaler med den som er syk nesten ukentlig.

– På den 16. dagen med sykemelding skal den syke få tilsendt en blomsterhil- sen med ønske om god bedring, fortalte prosjektleder i Mandal kommune, Siren Vetnes Johannessen.

– Verdsetting er viktig

Thor Wilthil fra Fagforbundet Øygarden er hovedtillitsvalgt. Øygarden ble med i Kvalitetskommuneprogrammet i pulje 3. Sykefraværet i det kommunale renholdet har gått ned. Wilthil trekker fram bruk av ergonomisk riktig utstyr, styrking av yr- keskompetanse og sosiale samlinger i arbeidstida som tiltak som har fått ned fraværet.

– Det er viktig at folk får lov til å være syke når de er det. Alle vet at noen har tyngre oppgaver enn andre. Jeg tror der- for at det er en grense for hvor lavt syke- fraværet kan bli. Men får vi folk til å føle



Sykefraværskonferanse: Mange av Fagforbundets medlemmer på vestlandet tok turen til sykefraværskonfe

seg mer verdsatt når de er på jobb, vil det nok gå ned, sier Wilthil til. Han forteller at de fleste som er ansatt i Øygarden har mellom 50 og 100 prosent stillinger. Han tror at mange deltidstillinger i kommu- ne-Norge forklarer deler av sykefraværet.

Nærversprosjektet i Bergen

Bergen kommune har et eget nærvers- prosjekt fra 2008 til 2011. Målet for pro- sjektet er å øke nærværet fra 90,1 pro- sent til 92,1 prosent.

Søre Skogvei barnehage er en av ar- beidsplassene som har lyktes. Barnehag- en hadde et sykefravær på hele 49 pro- sent. De satte ned en arbeidsmiljøgruppe, og i dag er det ingen i barnehagen som er 100 prosent sykemeldt. Korttidsfraværet er lavt. Blant tiltakene er pilates-trening en gang i uken, ekstrapedagoger, faste turdager, kartlegging av personalets kompetanse og tilrettelegging. Barneha- gen har fått en ekstra stilling som har fullt ansvar for innkjøp og matlaging. Et tett samarbeid med NAV har utløst tilret- teleggingstilskudd. De pedagogiske le- derne har personalansvar på avdelingene og styrer har ansvar for lederne.

– Hver enkelt får konkret tilbakemel- ding på den jobben de gjør, sier styrer Tone Sandstå og legger til at hun tror at aktivitetene utenom arbeidstid, som ki- notur, familieturer og personalturer også har en positiv virkning.

Økt grunnbemanning gir lavere syke- fravær og lønner seg.

– Manglende politisk vilje

Eli Tysnes er konsernhovedverneombud i Bergen kommune. Bergen kommune er bare med i deler av Kvalitetskommune- programmet. Tysnes vil ha Bergen som fullverdig medlem. Bergen kommune har ansatt fem «pionerer» i prosjektstil- linger som skal hjelpe enhetslederne i kommunen med å fremme et større nærvær på arbeidsplassene.

– Samtidig med at kommunen anset- ter «pionerer» reduserer de frikjøpet av hovedverneombudene med 1,4 stilling. På den måten vil det bli vanskelig å følge det lovpålagte arbeidet som hovedverneom- bud, sier Eli Tysnes.

Tysnes stiller derfor spørsmål ved tro- verdigheten til hele nærværprosjektet.

– Blant deltakerne her i dag er det in- gen fra kommunens bedriftshelsetjen- este og heller ingen kommunaldirektør- er eller politikere fra de større avdelin- gene her i Bergen, forteller hun.

Hun liker datasystemet til Mandal kommune.

– Det er klart at andre kommuner også kunne ha innført en slik automa- tisk kontroll av ledernes oppfølging. Det handler om manglende politisk vilje, tror Eli Tysnes.

ANDERS HAMRE SVEEN



Lokal forankring: Det er dei lokale løysingane som er best, seier Anne Grethe Krogh, leiar i Omstillingseininga. FOTO: KARI-SOFIE JENSSEN

Lokaldemokratiet vert sterkare

Når alle har eit eige- domsforhold til det dei gjer, aukar kvaliteten og nærværet. Det slår ein evalu- eringsrapport om kvalitetsarbeidet i kommunane fast.

– Det viser berre at lokalt forankra utvi- klingsarbeid gjev den beste demokrati- utviklinga, seier Anne Grethe Krogh, leiar for Omstillingseininga i Fagforbun- det. Samarbeidsrapporten «Evaluering av Kvalitetskommuneprogrammet» er gjort av NIBR, NOVA og IRS. Rapporten er gjennomført i 2008–2009. Eit breidt ut- val av dei som gjennom trepartssamar- beid har vore med i programmet, er in- tervjua.

Kompetanse i alle ledd

Programmet har som mål å betre tenes- tekvaliteten og redusere sjukefraværet i kommunane.

– Trepartssamarbeid krev semje om

kvar ein er og kvar ein vil, seier Krogh. Ho meiner gode leiarar er løysinga på viktige utfordringar som til dømes om- dømme, kvalitet og sjukefravær. I Øvre Eiker kommune går alle tillitsvalde, leia- rar og heile kommunestyret på den same leiaropplæringa.

– Med eit likt og lokalt utgangspunkt i trepartssamarbeidet har kommunane dei beste føresetnadane til å nå måla sine både på kvalitet og nærvær, seier Krogh.

Dugnad for fornying

138 kommunar deltek i kvalitetskommu- neprogrammet. Lokale prosjektleiarar har ein nøkkelrolle og prosjekta syner



eransen i Bergen 14. april.

FOTO: ANDERS HAMRE SVEEN

NYHET



Ståpådamer: Vigdis Svåsand og Berit Stegane er tillitsvalde for reinhaldarane. Med glimt i augene står dei på krava..
FOTO: RANDI TEVIK

Aldri fred å få

Budsjettkutt og innføring av Insta 800 er kvardagen for reinhaldarane i Odda.

– Det er på tide å spørje når vi skal få arbeidsro, tykkjer mange av dei.

Reinhaldarane i Odda høyrer under reinhaldsavdelinga og har ansvar for reinhaldet ved alle skular, barnehagar og andre kommunale bygg. Det er miljøreinhald i alle barnehagar og skular, der det også vert utført periodisk reinhald i samsvar med føreskriftene. I første halvdel av 2010 skal reinhaldet på Odda ungdomsskule og barneskule utførast etter standarden Insta 800.

Krevjande omstilling

– Det er ei stor utfordring å få alle med når omstillingane kjem fort, dei tilsette jobbar spredt og leiinga sit sentralt, seier tenesteleiar Tor Henrik Mannsåker. Ein av reinhaldarane uttrykkjer det slik: «Med Insta 800 og teamarbeid vi går over golvet, i ein fei vi tar det vi ser og gjer ikkje meir og vips, ein ny standard er på vei»

Insta 800 er ein internordisk standard som byggjer på EU-standard. Han er meint å gjera det enklare å få ei felles forståing for kvalitet på reinhald. Kva må på plass for at Insta 800 vert eit godt hjelpemiddel?

Teambygging

Dette var bakteppet for dei trettitals tilsette som kom saman i mars for å lære kvarandre å kjenne og byggja samhald. Kravet til å drive rimeleg og vere konkurransedyktige tærer på, og mange av reinhaldarane har ein einsam jobb. Fagforbundet har sørga for frukostmøter som eit møtepunkt.

No er det alså teambygging og samhald som står på programmet, også det etter påtrykk frå Fagforbundet.

– Endringane kjem anten vi likar det eller ikkje, seier dei tillitsvalde Vigdis Svåsand og Berit Stegane, men dei legg til at det kanskje vert lettare om ein står saman som ei gruppe. Målet er at dei tilsette skal få vera med på å forma jobben og at dei skal gle seg til å gå på arbeid.

– Det er berre dei sjølve som veit kor skoen trykkjer, seier hovudtillitsvald Dagfrid Nilsen.

Ikkje privatisert

I 2009 slo Fagforbundet attende mot privatisering av reinhaldet i Odda. Sjølv etter at ei intern utgreiing synte at det ikkje ville løne seg å setja ut park-, grønt-, reinhald- og samferdselstenester på anbod i fjor, insisterte kommunistyret på å leige inn Pricewaterhouse Coopers og bruke 400 000 kroner på konsulentar.

– Kommunestyret tok til vett og sa nei til privatisering, men det var tunge rundar å gå, seier både Svåsand, Stegane og Nilsen. Fagforbundet er ryddig og dei har sagt ja til samarbeid om å finne sparemoglegheiter på reinhaldsbudsjettet.

– Det er grenser for kor mykje ein kan spare, men at dei tilsette sine egne idéar vert teke omsyn til gjer det lettare, meiner dei tre. Både Vigdis Svåsand, Berit Stegane og Dagfrid Nilsen trur at samhald er vegen å gå.

RANDI TEVIK

INSTA 800 – for kvalitet

INSTA 800 er ein standard for reinhaldskvalitet, forma blant anna i eit samarbeid mellom Fagforbundet, NHO Service og Sintef Byggforsk.

Standarden gjev felles retningslinjer for kva reinhaldskvalitet er og korleis dette skal målast. Fagforbundet ynskjer å visa at ved bruk av INSTA 800 vil dei kommunale reinhaldarane vere konkurransedyktige.

Fagforbundet har eit eige INSTA-team og det er laga ein brosjyre, ein Quick Guide, som fagforeiningane kan tinga. Kontaktperson er Karianne Hansen Heien i Seksjon samferdsel og teknisk.



Instahumor: Anne Randi Bu Bjørkelund har laga denne artige Instakua som viser at reinhald ikkje berre er lett.

– Lei av Søviknes

Fagforbundets Jonny Christensen er hovudtillitsvald i Os kommune, og skulle gjerne hatt ein annan ordførar.

Terje Søviknes frå Framstegspartiet (FrP) har vore ordførar i Os sidan 1999. Under styret hans har Os selt kommunen sitt eige kraftverk, og selt seg ut av BKK og Tide.

– Eg er redd for at vi vert blakke før vi vert kvitt Terje Søviknes. Vi har nokre pengar på bok no, men dei som styrar denne kommunen brukar for mykje pengar, og dei brukar dei på gal måte, seier Christensen.

Han trekkjer fram Os sitt nye kulturhus, som han meiner vart alt for dyrt. Christensen meiner òg at Os kommune er for topptung, med ein oppblåst administrasjon.

– Os er ikkje ein stor kommune som Bærum. Eg skjønar ikkje kva dei tenkjer med når dei tilset så mange toppleiarar i kommunen, seier Christensen.

Ikkje heilt svart

Sjølv om Fagforbundet Os og Søviknes svært ofte er ueinige, hender det at dei klarar å samarbeide. Vaktmeistertenesta i Os har no vorte rekommunalisert.

Misnøgd: Jonny Christensen er hovudtillitsvald i Os kommune. Han ser helst at ordførar Terje Søviknes får seg ny jobb i 2011.

FOTO:

ANDERS HAMRE SVEEN



– Vi fekk til slutt fleirtalet i kommunen til å reversere privatiseringa av vaktmeistertenestene. Det er bra. Men det er ille at det skal ta sju år å gjere det riktige, når alle kunne sjå at det nye opplegget ikkje fungerte ein månad etter at det vart laga AS, seier Christensen.

Jonny Christensen vil at Os skal bli med i Kvalitetskommuneprogrammet.

– Responsen har vore god frå fleire av dei andre organisasjonane i Os, fortel han.

ANDERS HAMRE SVEEN

stor variasjon, både i bredde, innretning og organisatorisk innpakking. Tiltaka for å betre kvaliteten omfattar ofte fleire verksemdar og tenester mest innan pleie- og omsorg og oppvekst. Når det kjem til tiltak for å redusera sjukefråværet, kombinerer den typiske kvalitetskommunen arbeid retta mot ulike sider av verksemda som er relatert til nærværs/fråværsproblematikk.

– Overskrifta om at kvalitetskommuneprogrammet er ein brei dugnad for kommunal fornying er god og presis, meiner Anne-Grethe Krogh.

Dialog viktig

Resultata frå Kvalitetskommuneprogrammet stadfester at det er nødvendig og viktig at nye idear og tiltak må tilpassast lokale forhold for å virke. Denne lærdommen utfordrar konsulentar som har klokke tru på New Public Management (NPM).

– Rapporten og våre egne observasjonar styrkar kritikken mot uvetting bruk av

konsulentar som sel generelle oppskrifter og verktøy for organisering og gode prosessar ukritisk til alle, seier Krogh.

Mange av løysingane som eksterne konsulentar kjem med er ikkje allment tenelege og kan ikkje overførast frå ein kommune til ein annan. I rapporten skriv forskarane at «Ut frå ein meir pragmatisk og praktisk orientert posisjon som den pragmatiske institusjonalismen representerer blir den lokale oversettinga og den lokale tilpassinga ikkje eit uttrykk for at man ikkje har lykkast, snarare tvert imot».

– Det er denne forståinga som synar at lokal tilpassing med brei dialog og refleksjon gjer kvalitetsarbeidet så verdifullt, seier Anne Grethe Krogh, og legg til at eit godt samarbeidsklima, tilsette som trivs og gode leiarar er vinnaroppskrifta. Så lett og så vanskeleg er det, slår ho fast.

RANDI TEVIK

PERSPEKTIV



ILLUSTRASJON: TRUDE TIENSVOID



NASIM AHZAMI
SOS Rasisme

KOMMENTAREN

Aldri norsk nok

For noen måneder siden ble jeg fortalt jeg aldri kan bli norsk. Redaktør i Allers, Elisabeth Lund-Andersen synes i alle fall å mene det.

Allers er et blad som har vært lest av tre generasjoner med nordmenn og det regnes som et av de norske bladene i sin sjanger. Majoriteten av norske kvinner er ganske lyse i huden og blonde, sa hun da hun på nrk.no forklarte hvorfor Allers ikke ønsker å ha personer med mørk hud på forsida av bladet.

Ok! Jeg gikk direkte til speilet og tok en lang titt på den ikke lyse, men heller ikke mørke, jenta som stirret tilbake. Ikke blond, men med lange mørke krøller. Egentlig et vanlig syn i Norge i 2010.

Jeg føler meg som en nordmann i like stor grad som jeg føler at jeg er kurder fra Iran. Jeg prater flytende norsk, jeg feirer jul på samme måte som andre norske venner. Jeg går tur i skogen og har prøvd langrennski. Da vi kom til Norge fikk vi forklart at det er dette nordmenn gjør. Nå hører det med til historien at da FN sendte oss til Norge i desember måned, så ble vi plassert i en liten kommune ikke langt fra Harstad. Og der var det ikke så mye annet å gjøre enn å stå på ski og gå turer.

Når jeg er på ferie i utlandet tar jeg stolt fram mitt norske pass. Er det sånn at jeg markedsfører Norge på feil måte? Burde jeg oppklare situasjonen? Forklare at jeg egentlig er kurder fra Iran?

– **Jeg har** bodd i Norge lenge nok til å få pass, men jeg er egentlig ikke norsk, assa!

Jeg har aldri ønsket å ødelegge det bildet av nordmenn som Lund-Andersen ønsker å opprettholde – de lyse og blonde menneskene i det kalde landet i nord. Når det er sagt, hvordan vet Lund-Andersen at 99 prosent av hennes lesere er lyse og blonde? Kanskje hun har mange lesere som lever med den samme oppfatningen som jeg. Lesere med mørkt hår som kanskje også er mørke i huden, men som føler seg norske, og som kun ønsker å få tips om nye strikkeoppskrifter, gode matoppskrifter eller bare er interessert i hva som er den nyeste jeansmoten.

Har Allers tatt en dør-til-dør-runde blant sine lesere for å undersøke hud- og hårfarge? For dette er jo ingen undersøkelse som kan gjøres over telefon. Og det holder heller ikke å sjekke antall norske navn i abonnementsregisteret, for tenk om min venn Charlotte fra Uganda også abonnerer? Selv ikke Elisabeth Lund-Andersen kan jo se det.

Lund Andersen har gjort det klart at hennes holdning ikke er rasistisk. Det handler bare om bladets tradisjoner og om å holde bladets målgruppe fornøyd. Likevel er ikke utsagnet med på å skape likeverd og fellesskap i samfunnet. Det bidrar heller til å øke skillet mellom mennesker i Norge.

Det er det jeg føler foran speilet. Slike holdninger kan knuse det selv-bildet jeg har skapt meg de siste 25 årene. Foran speilet blir det klart for meg at jeg nekter å bli definert av en person som ikke klarer å forstå de store endringene Norge har opplevd i løpet av de tre generasjonene Allers har eksistert. I stedet vil jeg stolt fortsette å vise fram mitt norske pass og selv definere den personen jeg er: En norsk-kurdisk kvinne fra østkanten av Oslo.

oss dommen har falt

Viktig seier for hjelpepleiere



Arbeidsretten slår fast at hjelpepleiere skal ha høyere lønn enn sykepleierne de leder.

– **En prinsipielt viktig dom som vi er glade for, sier Fagforbundets nestleder Mette Nord.**

Dommen gjelder tvist om avlønning av hjelpepleiere ansatt som gruppeledere i pleie-, rehabiliterings- og omsorgsområdet (PRO-området) i Vågsøy kommune. I gruppene har det vært ansatt sykepleiere/vernepleiere og hovedspørsmålet i saken er hvorvidt hjelpepleierne skal lønnes høyere enn disse i samsvar med sik-

ringsbestemmelsen i Hovedtariffavtalen (HTA) kapittel 4B. Det er et vilkår at lederen skal være tildelt «vesentlige arbeids-giverfunksjoner».

Gjelder mange

I Vågsøy er ni hjelpepleiere gruppeledere innenfor PRO-området. I disse gruppene er det ansatt sykepleiere og vernepleiere som har høyere lønn enn sine gruppeledere. Arbeidsrettens flertall kom til at hjelpepleierne utøvde en slik vesentlig lederfunksjon at de på grunn av sikringsbestemmelsen hadde krav på en høyere avlønning enn disse sykepleierne/vernepleierne.

HTA kapittel 4B

Under § 7-2 forhandlingene hevdet KS at det bare var ansatte med personal-, økonomi- og budsjettansvar for sitt område som kom inn under sikringsbestemmelsen i HTA kap. 4 B. Dette standpunktet forlot KS i Arbeidsretten og hevdet at

gruppelederne ikke utøvde reelle lederfunksjoner. LO/Fagforbundet mente at lederoppgavene var reelle, at syke-/vernepleiere var som en integrert del av gruppa og at gruppelederne hadde instruksjons- og beslutningsmyndighet over dem. Flertallet i Arbeidsretten la til grunn at «gruppelederen for å kunne ivareta sitt ansvar, heriblant å fordele oppgaver ut fra beboernes behov og sikre at de får den tjenesten de har krav på, må inkludere samtlige ansatte i gruppen». Videre fremgår det av dommen at det at syke-/vernepleiere i rent faglige og turnusspørsmål er underlagt tjenesteleder må «være uten betydning for hvorvidt gruppelederne må anses som ledere».

Helhetlig ansvar

Arbeidsretten gir en generell begrunnelse: Det er uten betydning for ledelsesspørsmålet om syke-/vernepleier var underlagt en annens rent faglige ansvar og tilsyn. Det vil heller ikke ha avgjøren-

de betydning om fastlegging av turnus og organisering av syke-/vernepleieres arbeidstid gjøres av andre og ikke faller sammen med de øvrige ansatte i gruppa.

Det avgjørende er om arbeidet som syke-/vernepleier gjør, er en integrert del av gruppas oppgaver hvor gruppeleder har et helhetlig ansvar for bemanning og at tjenester og pleiebehov blir tilfresstilte utført. Som hovedregel kan det trolig legges til at det bare vil være i de tilfellene hvor syke-/vernepleier har en selvstendig stilling, og hvor gruppeleder kun kan nytte vedkommendes arbeid etter nærmere avtale, at det ikke foreligger et lederansvar i HTAs forstand.

KORT SAGT

Følg med i tariffoppgjøret

Grønn linje 800 33 410

Fagforbundet har som mål at alle tillitsvalgte og medlemmer skal kunne holde seg oppdatert om utviklinga i tariffoppgjøret innen alle tariffområdene.

Grønn linje er en gratis telefontjeneste. Ring 800 33 410 og du finner oppdaterte meldinger lest inn.

Du kan selv velge tariffområde ved å bruke menyen som blir opplest.

På nett

Meldingene som blir lest inn finner du også som nyheter på Fagforbundets tariffside.

På tariffsidene ligger i tillegg til lønn og tariff og Grønn linje informasjon om tariffområder, pensjon og aktuelle lover og forskrifter.

Du finner også et Tariffleksikon som forklarer ord og uttrykk.



Religion på arbeidsplassen

Likestillings- og diskrimineringsombudet (LDO) har utgitt håndboka «Religion på arbeidsplassen».

Håndboka tar for seg rettigheter og plikter. Den kan også bidra til å løse problemer og konflikter som kan oppstå i forbindelse med den enkelte medarbeiders religionsutøvelse. Håndboka kan lastes ned fra LDOs nettside.

Manifestpamflett om uførepensjon

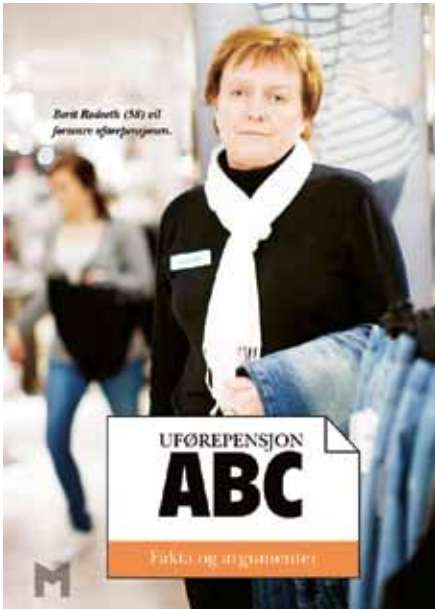
Forlaget Manifest har fått Pål Hellesnes, som til vanlig er journalist i Klassekampen, til å skrive pamfletten «Uførepensjon ABC – Fakta og argumenter».

– Poenget med denne pamfletten er å presentere nødvendig informasjon om den nært forestående kampen om uførepensjonen på en enkel og lettfattelig måte.

– Dette er en politisk sak som direkte angår nesten halvparten av Norges befolkning og flertallet av vanlige arbeidsfolk, derfor må folk i fagbevegelsen og lokale tillitsvalgte ha denne kunnskapen, sier Pål Hellesnes til Oss tillitsvalgte.

Pamfletten «Uførepensjon ABC – Fakta og argumenter» kan bestilles på nettsidene til Forlaget Manifest:

www.manifest.noTekst



Mangelfull HMS i skolene

I 2009 gjennomførte Arbeidstilsynet over 500 tilsyn som et ledd i en aksjon for å bedre skolemiljøet i norske kommuner. Resultatet var 2437 pålegg.

Overlege i Arbeidstilsynet, Jan Vilhelm Bakke, sier til Arbeidsmiljøsenderet at han tror at tallet fortsatt kan stige

kraftig. Tilsynsaksjonens mål er i første omgang å bedre systemene for helse, miljø og sikkerhet (HMS) og forvaltning og drift (FDV) i kommune-Norge. Mindre enn halvparten av kommunene hadde HMS- og FDV-systemer som kunne godkjennes.

Nettside for ufaglærte

Det er etablert en egen informasjonsside for ufaglærte på Internett.

Nettsida Ufaglært.no inneholder råd og tips til ufaglærte i forbindelse med

jobb og utdanning. Nettsida er nylig oppstarta, og initiativtaker er Fagforbundsmedlem Ole Christian Fredriksen.

Nettsidas adresse er www.ufaglart.no

Ungdommen lanserer ny nettside



FOTO: MONICA SCHANCHE, FAGBLADET

Leder av Fagforbundet ungdom, Linn Hemmingsen og nestleder Ola Harald Svenning er stolte av den nye nettsida – <http://ungdom.fagforbundet.no>.

Der er det informasjon om Fagforbundet ungdom sine kampanjer, kurs-tilbud og om sommerkonferansen i Stavern, 18.–20. juni.

– Vi ønsker en aktiv side med masse tilbakemeldinger, sier de to.

oss faglig kokebok

Viktige verktøy i HMS-arbeidet



Både verneombudene og arbeidsmiljøutvalgene er forankra i arbeidsmiljøloven (AML).

Alle virksomheter skal i utgangspunktet ha verneombud. Virksomheter med mindre enn ti ansatte kan ifølge loven inngå skriftlig avtale med de tillitsvalgte om å velge en annen ordning. Dette er noe Fagforbundet fraråder, ettersom et verneombud har en rekke rettigheter og myndighet knytta til sin funksjon.

Et verneombud velges av og blant alle ansatte innafor et verneområde, med unntak av virksomhetens øverste daglige leder, som ikke har stemmerett. En fagforening, eller flere forskjellige fagforeninger som organiserer flertallet av arbeidstakerne, kan utpeke verneombudet. I Forskrift om verneombud og ar-

beidsmiljøutvalg står det at verneombudene «bør velges blant arbeidstakere som har arbeidet i virksomheten de siste to år.» Der det er flere verneombud, skal det også velges et hovedverneombud.

Alle virksomheter med over 50 ansatte skal ha et arbeidsmiljøutvalg (AMU). Virksomheter med færre ansatte kan pålegges å opprette AMU av Arbeidstilsynet. Arbeidstakerne og arbeidsgiverne har stemmerett og like mange medlemmer i AMU. De bytter på å ha AMU-lederen, som avgjør ved stemmelikhet. Bedriftshelsetjenesten er også med.

Verneombudene er pådrivere for et best mulig helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid (HMS). Verneombudet skal alltid involveres når tiltak som påvirker arbeidsmiljøet planlegges og gjennomføres. Når Arbeidstilsynet inspiserer virksomheten skal verneombudet være med. Dersom verneombudet varsler arbeidsgiver om et forhold og ikke får svar innen rimelig tid, skal verneombudet underrette Arbeidstilsynet og AMU.

Verneombud har rett til å stanse arbeid som verneombudet mener utgjør en «umiddelbar fare for arbeidstakernes liv eller helse» (AML § 6-3). Arbeidstilsynet

bestemmer når dette arbeidet kan gjenopptas. Arbeidsstansen skal umiddelbart meldes til arbeidsgiver med en begrunnelse. Et verneombud kan ikke holdes økonomisk ansvarlig for tap virksomheten får på grunn av arbeidsstans.

Arbeidsmiljølovens § 6-5 slår fast at arbeidsgiver skal dekke utgiftene til opplæringa av verneombudet. Verneombudet skal gjøres kjent med yrkessykdommer, arbeidsulykker og nestenulykker, yrkeshygieniske rapporter og målinger, eventuelle feil og mangler som er påvist, gjeldende verneregler, instruksjer, og pålegg og henstillinger som er gitt av Arbeidstilsynet eller arbeidsgiveren. Verneombudet skal ikke tape inntekt på grunn av vervet. Vernearbeid som utføres utover alminnelig arbeidstid slik den defineres i AML § 10-4, skal godtgjøres som for overtidarbeid. Arbeidsmiljølovens § 7-4 slår fast at reglene i § 6-5 også gjelder for medlemmene av AMU.

På arbeidsplassen skal det alltid være oppslag om hvem som fungerer som verneombud og hvem som er AMU-medlemmer.

ANDERS HAMRE SVEEN

Fagforbundet siden sist

■ Fagforbundet ber medlemmene si nei i uravstemninga i oppgjøret om ny bussbransjeavtalen. Partene kom fram til et resultat torsdag 15. april etter å ha forhandlet tolv timer på overtid.

– Vi mener dette resultatet er for dårlig. Resultatet innebærer at det blir enda vanskeligere å tette lønns-gapet mellom industri og bussbransje i framtida, sier Fagforbundets forhandlingsleder Stein Guldbrandsen.

■ Fagforbundets Prinsipp- og handlingsprogram for perioden 2009-2013 og Fagforbundets vedtekter er nå lagt ut på Tillitsvalgnettet.

■ Fagforeningene i Vestre Viken HF er slått sammen til Fagforbundet Vestre Viken (avd 749). Atle Holberg Frey fortsetter i det nye styret. Han skal være hovedtillitsvalgt med ansvar for Medisinsk klinikk samt opplæringsansvarlig. HTV Lise Gundersen vil ha ansvar for Klinikk for Rus og psykiatri. Den nye fagforeninga har oppretta egen nettside: <http://avd749.fagforbundet.no/>

■ Fagforbundet anbefaler at EUs datalagringsdirektiv ikke implementeres i norsk lov. I saksframlegget, som vedtaket til arbeidsutvalget i Fagforbundet bygger på, står blant annet følgende: «Rettsstatens kjerne er at man er uskyldig til det motsatte er bevist, og dagens overvåkning er basert på etterforskningsprinsippet, det vil si at det skal foreligge konkret mistanke før politiet kan overvåke en person. (...) Når man følger datatrafikken til alle som benytter seg av norske operatører innen data og telefoni, så er det ikke etterforskning, men overvåkning.»

■ Fagforbundet har vedtatt å tilslutte seg Fagrådet innen rusfeltet i Norge. Dette er en sammenslutning av organisasjoner og stiftelser som jobber med rusproblematikk.

■ Helse- og omsorgskomiteen på Stortinget har lagt fram innstillinga om Samhandlingsreformen i helsevesenet. Fagforbundet er opptatt av at kommunene kan ivareta sine nye forpliktelser før ansvaret overføres. Modellene for sterkere samarbeid må være slik at folkestyret blir ivaretatt. – Dette er helt avgjørende for om dette blir en vellykket reform for befolkningen, sier nestleder i Fagforbundet, Mette Nord.

■ Forhandlingsløsningen mellom arbeidsgiverforeninga Spekter, LO Stat og de andre organisasjonene i Spekter-området er som følger: 1 krone i timen i generelt tillegg. 50 øre timen avsettes til en likelønns-pott som skal brukes lokalt. Åpning for ytterligere tillegg til like-lønn ute i virksomhetene om partene blir enige om det.

A-delen danner grunnlaget for de videre forhandlingene ute i hver enkelt virksomhet (B-delen). De økonomiske kravene i denne fasen vil være forskjellig fra virksomhet til virksomhet.

Fagforbundet har brutt forhandlingene i Spekterområdet for teaterene som er tilsluttet NTO og i Den Norske Opera. Fagforbundet har derfor bedt LO Stat om bistand.

I helseforetakene gjennomføres en egen landsomfattende forhandlingsrunde – kalt A2-delen.



UTGIVER: Fagforbundet

oss på nett: oss.fagforbundet.no
ansvarlig redaktør: tone.zander@fagforbundet.no
fagredaktør: randi.tevik@fagforbundet.no
i redaksjonen: maria.wattne@fagforbundet.no
anders.hamre.sveen@fagforbundet.no

layout: kjell.olufsen@fagforbundet.no
berit.paulsen@fagforbundet.no
redaksjonen avsluttet: 3. mai 2010
opplag: 18 500
trykk: Aktietrykkeriet

ISSN: 1891-2184

FOTO: RANDI TEVIK



Dagfrid Nilsen

Budsjettkutt betyr uro i organisasjonen og mange frustrerte medlemmer som det er viktig å snakke med, roe ned og motivere.

– Det er en jobb jeg tar på alvor og som tar både tid og krefter, sier hun.

Dagfrid Nilsen har vært tillitsvalgt i Odda kommune sammenhengende i nesten 20 år. Som hovedtillitsvalgt i Fagforbundet Odda gikk hun for et år siden sammen med forbundsleder Jan David- sen i 1. mai-tog under blant annet paro- len Nei til privatisering. I juni 2009 vant Fagforbundet en stor lokal seier i en slik sak. Rådmannens forslag om å innhente anbud på renhold ble stemt ned i kom- munestyret etter iherdig innsats fra nettopp Dagfrid og Fagforbundet.

– Renholderne hadde vært under et forferdelig press over lang tid så når ved-

taket gikk i vår favør, og flertallet forsto at det ikke ble innsparinger av å privati- sere, da ble mange veldig letta. Alle de tillitsvalgte sto på for å få snudd politi- kerne den gangen og alle sammen feira seieren med en velfortjent kake.

For en hovedtillitsvalgt blir det man- ge møter. Møter tar opp tid og anledning til å møte medlemmene.

– Jeg har ofte dårlig samvittighet for at medlemmene ikke får tak i meg på kontoret, sier Dagfrid. Hun synes at Fag- forbundet Odda hadde hatt bruk for mer frikjøp, men understreker samtidig at det er viktig å berømme alle de flinke plasstillitsvalgte.

– Vi satser på opplæring, og når man- ge blir mer og mer skolerte så blir de svært viktige ute blant medlemmene. Gode plasstillitsvalgte løser en god del



tillitsvalgt min hverdag

oss@fagforbundet.no

Utfordrende: – Den største utfordringa som hovedtil- litsvalgt er å forholde seg til kommunens budsjett- kutt år etter år, sier hoved- tillitsvalgt i Odda kommune, Dagfrid Nilsen.

oss kurs & konferanser

■ Etter oljen: grønn teknologi?

Nordisk Ministerråd Oslo står bak gra- tis-arrangementet «Etter oljen: grønn teknologi?» tirsdag 25. mai kl. 1800 i Lit- teraturhuset i Oslo. Bjørn Hansen (tidl. URIX) er møteleder. Tema: Utvikling av grønne energiformer.

■ Kurs om sikkerhet på lekeplasser

AOF Telemark og Vestfold arrangerer kurset Lekeplass, inspeksjon og sikker- hetsarbeid (LISA), onsdag 26. mai. LISA er et kurs for alle som er pålagt å ha til- syn med lekeapparater i barnehager, SFO og velforeninger, samt borettslag. Kurset arrangeres i lokalene til AOF Telemark og Vestfold. Pris: 2 450,-. Påmelding på AOFs nettsider: www.aof.no (Kurs-ID: 51558). Mer informasjon: Kursansvarlig Bjørn Stulen: bjorn.stulen@aof.no eller tlf 35 91 57 42

■ LOs student- og ungdomskonferanse 2010

holdes på Sørmarka fra 28. mai kl. 17 til 30. mai kl. 15. Formålet er å forankre arbeidsdokumentet for ungdommer og studenter 2010-2013. LO-sekretær Kristian Tangen, studentrådgiver Hege Nilsen Almqvist og LOs ungdomssekre- tærer i fylkene kommer. Hvert av LOs ungdomsutvalg i fylkene velger to del- takere, som får dekket reise og opphold. LO setter opp busser fra Gardermoen og Oslo bussterminal. Alle som ønsker å delta må betale deltakeravgiften på kr 1 900,- til konto 9001 07 00182. Merk betalinga med navn og prosjektnr. 17129. Frist: 14. mai. Påmelding: www.lo.no/Skjemaer/Pamelding-stu- dent_og_ungdomskonferanse/ Spørsmål? tonje.herlufsen@lo.no eller tlf 23 06 17 26 / 94 16 65 12.

■ AKANs grunnkurs

AKAN – Arbeidslivets kompetansesen- ter for rus- og avhengighetsproblema- tikk arrangerer grunnkurs i Oslo 8. - 10. juni. Grunnkurset retter seg mot dem som har ansvar for AKAN-arbeidet og rusmiddelpolitikken i egen virksomhet, blant annet verneombud. Kurset tar opp rusmiddelforebygging, arbeid med enkeltpersoner, arbeid med ut- valgte grupper/situasjoner og risiko- vurdering. Pris: 3 900,-. Mer informasjon og påmelding: www.akan.no, søk på Kurs

■ Fortell det til NAV-konferansen

Fagforbundet og Fattignorge er på jakt etter folks historier om møter med NAV. De mest treffende historiene vil bli presentert på Fortell det til NAV- konferansen i Trondheim, 10.–11. juni, der NAV-ansatte sitter og vil høre. Send inn din historie innen 20. mai. Mer in- formasjon: www.fortelldettilnav.no

oss redaksjonen

oss@fagforbundet.no

Send oss en e-post og si din mening og kom med tips!

oss nytt om navn | oss@fagforbundet.no



CHRISTIAN ZAMMIT er valgt til leder av Fagforbundet Arendal. Christian har tidlige- re vært aktiv som ungdomstillitsvalgt både lokalt og sen- tralt.

ANNBJØRG LANGVA MOE er ny leder i Fagforbundet Odda.

Fagforbundet Akershus har fri- kjøpt **TRINE LISE R. VIKAN** fra Skedsmo i 50 prosent stilling for å jobbe med ungdomssaker.



HELENE NILSEN er ny leder i Fagforbundet Bykle/Valle. Hun har tidligere vært hoved- tillitsvalgt i Fagfor- bundet Arendal.

INGVILD AASEN er ny leiar i Fagforbundet Ørsta. Resten av styret tok attval.



VIBEKE BREDAL er ny leder i Fagforbundet Sandefjord. Hun er- statte Petter Bryn- hildsen, som går over i en rådgiverstil- ling på Kompetan- senteret i Skien. Bredal kommer fra vervet som hovedtillits- valgt, og har det siste året også vært leder av LO Sandefjord.

Ny hovedtillitsvalgt i Fagforbundet Sande- fjord er **METTE CLIFTON**. Hun jobber i Breili bar- nehage, og har vært aktiv i styret og foren- inga i flere år.

Fagforbundet Åmot har fått **TORUNN RØNNINGEN** som ny leder, **STIAN DANIEL LUND EGGEEN** som ny nestleder, **SYNNØVE GUNDENSEN** som ny kasserer og **RANDI L. NERGÅRD** som ny sekretær.

METTE NORD, nestleder i Fagforbundet ble valgt som ny representant i LOs sekreta- riat under suppleringsvalget i mars.



TOVE STRANDBAKKE er ansatt på Kompetan- seret i Skien og går ut av landsstyret.

Vara **JOHNNY SKOGSRØD** fra Telemark er valgt inn for resten av lands- møteperioden med **ELI SAUA SVALASTOG** som 1. vara.



ØYSTEIN KRISTENSEN er nytt styremedlem i Fagforbundet Lier. Han jobber på Berg- flott behandlingssenter, og er den første i styret fra en virksomhet med HSH-avtale.

Fagforbundet Jevnaker har valgt nye hovedtillitsvalgte. **BJØRN ANDREASSEN** og **INGEBJØRG TVETER** vil dele på vervet.